Ч. 138 Второкъ 22 червня (4 липня) 1893. Рôкъ III.

Выходить у Львовѣ що дня (крôмъ недѣль я гр. кат. святъ) о 5-ôй годинѣ по полудни.

Адмiнiстрацiя: улиця Чарнецкого ч. 8.

Редакцiя: ул. Францiсканьска ч. 10, дверѣ 10.

Письма приймають ся лишь франкованѝ.

Рекламацiи неопечатанѝ вôльнѝ вôдъ порта. Рукописи не звертають ся.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додатокъ до „Ґазеты Львôвскои“.

Передплата у Львовѣ въ Адмiнiстрацiи „Ґазеты Львôвскои“ и въ ц. к. Староствахъ на провiнцiи:
на цѣлый рôкъ 2 зр. 40 к.
на пôвъ року 1 зр. 20 к.
на чверть року — 60 к.
мѣсячно . . — 20 к
Поодиноке число 1 к.

Зъ почтовою пересылкою:
на цѣлый рôкъ 5 зр. 40 к.
на пôвъ року 2 зр. 70 к.
на чверть року 1 зр. 35 к.
мѣсячно . . — 45 к.
Поодиноке число 3 к.

Вызыскуване селянъ.

На иншôмъ мѣсци наводимо яркѝ факты вызыскуваня селянъ. Чи такъ есть, якъ въ сѣмъ выпадку розказано, чи нѣ, въ то не входимо, але що то рѣчь у насъ можлива, се рѣчь бôльше, якъ певна. Вызыскуване селянъ и взагалѣ низшихъ верствъ нашои суспôльности, есть у насъ чимсь такъ щоденнымъ, такъ звычайнымъ, що на то навѣть мало хто звертае уваги, ба, навѣть и самѝ вызыскуванѝ уважають то за рôдъ якоись конечнои потребы, такъ, що навѣть мало на то жалують ся и хиба ажь тогды пôдносять голосъ та шукають порады, коли имъ вже дуже допече, коли дôйшло вже до того, що стративши все свое майно, готовѝ пôйти, якъ то кажуть, зъ торбами. Про всѣлякого рода вызыскуваня дôстае ся навѣть лишь дуже маленька часть до публичнои вѣдомости, а ще менше передъ суды. Колижь знову зважимо всѣ тѝ вѣсти, якѝ часомъ надходять зъ краю про вызыскуване селянъ, то просто не знаемо, кого за нихъ бôльше винувати: чи тыхъ, що вызыскують, чи тыхъ, що дають ся вызыскувати и то таки очевидячки та добровôльно а дуже часто навѣть зовсѣмъ безъ потребы.

Правда, въ першôмъ рядѣ винуватый завсѣгды той, що допускае ся якогось злочину, въ сѣмъ случаю вызыскувань, и его карають за то, коли докажуть ему той злочинъ. Але въ другои стороны и то рѣчь певна, що всяке зло дѣе ся найбôльше тамъ, де есть найбôльша нагода до него. Колибъ у насъ не було великои нагоды до вызыскуваня, то й не було бы й тыхъ частыхъ его выпадкôвъ. Кажуть загально, що причиною вызыскуваня есть велика темнота й идуча зъ нею въ парѣ велика нужда въ народѣ. То по части правда, але не у всѣхъ выпадкахъ. Бракъ просвѣты, що правда, не дае нашому селянинови можности розвивати вôдповѣдно свое господарство и выкористувати для себе богацтва природы та всѣлякѝ обставины, котрѝ дають ему нагоду збôльшати свое майно, але бракъ просвѣты не змушуе ще его тратити марно то, що дôсталось ему въ спадщинѣ по его батькахъ. Хочь бы господарь и якъ бувъ темный, то все таки вôнъ може на стôлько ще мати розуму, що коли хоче, щобы ему було добре, треба все збирати до купки, а не зъ тои купки розкидати. Се есть природне правило, котре знае и кождый непросвѣченый чоловѣкъ, а коли его у насъ не придержують ся, то причиною того есть велика легкодушнôсть и байдужнôть въ нашôмъ народѣ. Ажь дивно стае, коли чоловѣкъ слухае, що нашъ господарь на селѣ, котрый нинѣ властиво есть вже зарôбникомъ а не господаремъ, бере — горѣвку на вôдробокъ. Чижь такiй фактъ не есть яркимъ примѣромъ легкодушности и байдужности? То прецѣ може кождый господарь знати, що зъ горѣвки не розбогатѣе, що горѣвка мине ся въ одной хвили, а за ню треба вôдтакъ кôлька днѣвъ тяжко гаровати та й ще зажене ся чоловѣкъ въ довги. Що у насъ въ декотрыхъ сторонахъ люде идуть далеко радше працювати на поле за горѣвку якъ за грошѣ, се рѣчь также загально звѣстна. Хто лишь хоче мати певнѣйше и бôльше робôтникôвъ въ селѣ, нехай лишь обѣцяе „порцiю горѣвки“, а певно буде ихъ мати, хочь бы о крейцарь або два платив дешевше якъ платять н. пр. въ другôмъ селѣ. Якъ же такихъ людей не вызыскувати, коли они самѝ того хотять, самѝ дають ся и лѣзуть вызыскувачеви въ руки. Навѣть не можна тутъ говорити о пiяньствѣ, бо въ той спосôбъ дають ся дуже часто ловити й такѝ люде, котрѝ взагалѣ взявши не суть пяницями. Дежь до сего прилучаесь ще й пiяньсво, тамъ вже й найлѣпше жниво для вызыскувача.

Другою причиною вызыскуваня есть легкодушне затягане довгôвъ на сплату роботою. Тутъ вже можна бы сказати, що до такого поступованя причиняе ся также и темнота въ народѣ. Темный чоловѣкъ не може собѣ розтолкувати того, коли и на що затягае ся довгъ и якъ робити, щобы черезъ довги не попасти въ нужду. А всежь таки дуже часто лишь сама легкодушнôсть нашого селянина заганяе его въ довги и позбавляе вôдтакъ послѣдного кусника землѣ. Найлѣпшимъ доказомъ на то були тѝ довги банковѝ, що найбôльше зруйнували нашихъ селянъ. Не оденъ зъ нашихъ господарѣвъ позычавъ грошей въ банку лишь длятого, що чувъ, що хтось тамъ позычивъ. Не одному и не треба було тыхъ грошей — позычивъ лишь для того, щобы мати якiйсь часъ готовѝ грошѣ, купивъ яку кожушину або яку шкапу а решту грошей сховавъ до скри-

5)

Нôчь св. Вальпурґи.

Оповѣдане — Генриха Цшоккого.

(Дальше).

Покаяне.

Я ставъ цѣлувати блѣде чоло мого брата. Ажь ось чую якiйсь голосъ въ лѣсѣ. Я схопивъ ся переляканый. Чи маю дати ся зловити надъ трупомъ того, котрого я любивъ, котрого хотѣвъ насампередъ обрабувати а вôдтакъ убивъ? Я й не стямивъ ся, якъ вже опинивъ ся въ найбôльшôй гущавинѣ и лишивъ трупа та конѣ и вôзъ, нехай дѣе ся зъ ними, що хоче. Ще лишь всемогуча сила охоты до житя вôдзивалась въ менѣ: все проче було вже мертве. — Я ишовъ приголомшеный почерезъ корчѣ и терне; де були найгустѣйшѝ корчѣ, де найбôльше моталось галуе, туды я гонивъ. А въ менѣ все щось говорило: ты Каине, ты братоубiйнику, хто тебе стрѣтить, той убе тебе!

Утомленый пристанувъ я на якôйсь скалѣ въ самôй серединѣ лѣса. Сонце вже було зôйшло, а я того й не видѣвъ. Новымъ житемъ повѣяло въ природѣ. Страшна нôчь св. Вальпурґи зъ моими злочинами вже була проминула, але плоды еѣ снували ся передомною якъ тѝ чорты. Я видѣвъ передъ собою мою Франю зъ дѣтьми сиротятами, якъ они всѣ заводили, — я видѣвъ безпотѣшну родину мого нещасливого брата — видѣвъ вже передъ собою мѣсце траченя, видѣвъ, якъ идуть каты, чувъ, якъ кракають вôроны.

Жите стало менѣ тогды наразъ тягаромъ. Лѣпше нехай бы бувъ мене староста задушивъ, казавъ я самъ до себе, тажь я бувъ бы на то заслуживъ. Тажь я зрадивъ мою Франю, зломивъ ту вѣрнôсть, котру ѣй по тысячь разôвъ присягавъ. — Або не лѣпше було вернутись, коли поза мною горѣло мѣсточко? Я бувъ бы мôгъ ще разъ поцѣлувати мою жѣнку и дѣти а попращавшись зъ ними кинутись вôдтакъ въ поломѣнь. Такъ не бувъ бы я убивъ брата.

Я боявъ ся жити, бо боявъ ся новыхъ злочинôвъ, котрыхъ, якъ менѣ здавало ся, буду мôгъ на кождôмъ кроцѣ допустити ся. Дотеперѣшнѝ подѣѣ такъ глубоко мене зворушили, що менѣ здавало ся, мовь бы грѣшникъ за кождымъ вôддыхомъ допускавъ ся нового грѣха. Менѣ приходило вже на гадку вôдобрати собѣ самому жите, але й до того не мавъ я способу. Я постановивъ отже вôддати ся самъ въ руки властей и зъ покаянемъ признати ся до моихъ провинъ. Тогды — правда, що середъ сумныхъ обставинъ мôгъ я мати ще надѣю хочь ще разъ въ житю притулити до своихъ грудей мою Франю, мого Ґустя и Полька, выпросити ихъ прощеня та середъ ихъ плачу перенести ся до вѣчности. Я мôгъ бы ще неодно дома розпорядити, дати Франи яку хосенну раду та пояснити ѣй всѣлякѝ справы.

Вôдъ тои гадки стало менѣ ажь веселѣйше на серци. Я трохи успокоивъ ся. Я розставъ ся вже зъ житемъ а совѣсть перестала мене гризти, бо вже мало чого домагала ся.

Я вставъ и пустивъ ся дальше, але самъ не знавъ куды. Середъ того приголомшеня и пекольного страху я навѣть и забувъ ту сторону, зъ вôдки прийшовъ. Доокола мене не було нѣчого лишь густый, чорный лѣсъ. Я радъ бы бувъ побачити свѣтло луны вôдъ пожару, нехай бы она завела мене передъ моимъ судьѣвъ. Та все одно. Чи сюды, чи туды а все таки я мушу станути передъ нимъ.

Коли я такъ якiйсь часъ ишовъ, стававъ лѣсъ чимъ разъ рѣдшiй. Я выйшовъ на якусъ мало уѣзджену дорôжку въ лѣсѣ и заразъ пустивъ ся нею, не пытаючи, куды нею зайду.

Куситель.

Недалеко вôдъ мене заржали конѣ. Мене взявъ лякъ. Любовь до житя вôдозвалась въ менѣ знову. Я задумавъ назадъ въ лѣсъ втѣкати. Ты вправдѣ похибивъ; ставъ-есь ся вправдѣ злочинцемъ найгôршого рода, але все таки можешь ще бути щасливымъ, скоро симъ разомъ ще выратуешь ся. Тажь ты прецѣ не

нѣ и выбиравъ поволи а о сплатѣ ихъ не журивъ ся; ажь тогды опамятавъ ся, коли прийшла ліцитація.

Та легкодушность и байдужность ще й теперь найбôльше руйнуе нашихъ селянъ та пхае ихъ въ руки вызыскувачѣвъ, а противъ неи не вдѣе нѣчого нѣякій судъ, бо вызыскувачь при помочи таки самого легкодушного и байдужного селянина знайде право противъ него. Черезъ легкодушность и байдужность найбôльше затратилось наше мѣщаньство по мѣстахъ, черезъ нихъ руйнуе ся теперь и затрачуесь селяньство и трудно знайти способу, якъ бы тому лиху зарадити. Оденъ хиба примѣръ взôрцевого господарства а вôдтакъ часте опамятуванѣ легкодушныхъ людей въ громадѣ могло бы ще бодай въ части лиху зарадити. Але зъ вôдки набрати тыхъ взôрцевыхъ господарствъ по нашихъ громадахъ? Въ сѣмъ напрямѣ могло бы хиба ще помогти щось преміованѣ такихъ господарствъ, котрѣ середъ нашихъ обставинъ ведуть ся взôрцево, а въ другôмъ напрямѣ припавъ бы обовязокъ на людей интеліґентныхъ, котрѣ суть по громадахъ, въ першôмъ рядѣ на отцѣвъ духовныхъ и учителѣвъ, щобы они опамятували легкодушныхъ и байдужныхъ та не допускали ихъ лѣзти въ сѣти вызыскувачѣвъ. Та й зверхность громадска, начальники громадъ, могли бы въ сѣмъ напрямѣ дуже богато зробити, але де ще й тѣ навѣть о нихъ не дбають, а навѣть стають по сторонѣ противнôй, тамъ хиба вызыскуваню не буде кôнця; оно не переведе ся, доки не переведуть ся люде, що дають ся вызыскувати!

Переглядъ політичный.

Fremdenblatt потверджуе вѣсть, що Рада державна збере ся вже въ послѣдныхъ дняхъ вересня на засѣданя. Речинець той вызначено зъ огляду на высказане многими соймами краевыми бажанѣ, щобы сесія соймова могла вôдбути ся задля залагодженя буджету и иншихъ кôлька пильнѣйшихъ справъ вже въ грудни.

Пôсля найновѣйшихъ диспозицій, замешкае Є. Вел. Цѣсарь, коли приѣде до Галичины на осѣннѣ маневры, въ Ярославѣ въ касарни Францъ Иосифа, положенôй побôчь двôрця зелѣзничого. Приготовленя на ту цѣль въ згаданôй касарни вже розпочато.

Цѣсарь Вільгельмъ вôдкрые завтра парляментъ нѣмецкій, а дня 7 с. м. выбере ся зъ Кіль въ подорожь на Пôвнôчь. — Обчисляють, що бôльшôсть правительственна въ парляментѣ за предложенемъ войсковымъ буде выносити около 20 голосôвъ.

Зъ Петербурґа доностять до N. fr. Presse, що вѣсть подану вже давнѣйше, мовь бы то россійска ескадра перебуваюча на американьскихъ водахъ мала приплысти на Середземне море, не есть такъ зовсѣмъ безпôдставна. Треба зважити то, що Россія хоче и на поли політичнôмъ выступити зъ резервы та хоче шахувати Анґлію въ Єгиптѣ и Туреччину. Особливо треба на то зважати, що она мае на оцѣ спôльне дѣланѣ своеи ескадры зъ французскою ескадрою Середземного моря.

Новинки.

Львôвъ дня 3 липня.

— **Именованя и перенесеня.** Є. Вел. Цѣсарь надавъ старостамъ: Юл. Прокопчицови, дрови Стан. Дунаевскому, Север. Баньковскому, Йос. Ланикевичеви и Денисови Завадскому титулъ и характеръ радниковъ Намѣстництва. — Секретарь рады при трибуналѣ адміністраційнôмъ, адъюнктъ Вікторъ Тустановскій и віцесекретарь въ міністерствѣ скарбу дръ Игн. Дембовскій именованѣ старостами въ Галичинѣ. — П. Міністеръ торговлѣ именувавъ пôдофіцира рахункового Льва Зальцма на асистентомъ почтовымъ, а Дирекція почтъ и телеґрафôвъ призначила его до уряду почтового и телеґрафічного въ Калуши. — Дирекція почтъ и телеґрафôвъ перенесла офіціяла почтового Вільгельма Миколайчика зъ Живця до Кракова.

— **Вôдзначеня.** Лѣсничѣ Йосифъ Булава въ Кушаревѣ и Мартинъ Боднаръ зъ Рицирцѣ одержали срѣбнѣ хресты заслуги

— **Испытъ зрѣлости** въ II (нѣмецкôй) ґімназіи у Львовѣ вôдбувъ ся въ дняхъ 19 до 24 червня пôдъ проводомъ проф. університету дра Цвиклиньского. До испыту приступило 27 публичныхъ учениковъ и 1 екстернистъ. Свѣдоцтво зрѣлости одержали: Иср. Харманъ, Ант. Дошна, Евг Глушкевичь, Сам. Ґутманъ, Алекс. Грегоровичь, Руд. Котуля (зъ вôдзначенемъ), Бруно Крізе, Кар. Лишневскій, Макс. Люріе, Дав. Меллеръ, Як. Мінцеръ, Миросл. Оґурекъ (зъ вôдзн.), Роб Квестъ, Ар. Рубинъ, Алекс. Савюкъ (зъ вôдзн.), Дав. Унтерріхтъ, Сам. Ванґъ (зъ вôдзн), Левъ Виханьскій и Густ. Кіршнеръ (екстерністъ). Незрѣлыми признано 2, вôдъ испыту вôдступило 2, а 5 позволено поправити оденъ предметъ по феріяхъ.

— **Великѣ фондаціи.** На засѣданю выдѣлу перемыскои касы ощадности дня 24 червня с. р. ухвалено заснувати двѣ великѣ фондаціи. Постановлено именно утворити фондацію для рускои бурсы им. св. Николая и призначити на сю цѣль 20.000 коронъ (10.000 зр.) и фондацію для фахового образованя молодежи рукодѣльничои и торговельнои мѣста Перемышля та зложити на сей фондъ 80 000 коронъ (40.000 зр.). Внесенѣ на утворенѣ рускои фондаціѣ вышло вôдъ п. Фр. Ґамского. — Польскій патріотъ Ославскій, помершій недавно тому въ Парижи призначивъ 550.000 зр. на просвѣтнѣ фондаціи своего имени. Проценты зъ тои сумы мають бути ужитѣ на чотири стипендіи по 2 500 зр. для Полякôвъ, що хотять образувати ся на професорôвъ університетôвъ кракôвского и львôвского та львôвскои школы політехнічнои. Стипендіи мае роздавати комітетъ зложеный зъ презеса и секретаря кракôвскои Академіѣ наукъ та ректорôвъ університетôвъ кракôвского и львôвского та Політехники. Проценты въ сумѣ 80.000 зр. призначенѣ суть на запомоги по 700 до 900 зр. для молодыхъ ученыхъ, що вернувши до краю не можуть заразъ знайти посады, але найдальше на два роки. Вôдсотки зъ останку капіталу мають бути подѣленѣ на двѣ рôвнѣ части, зъ котрыхъ одна призначена для лябораторій львôвского університету. Честь такому патріотови, що такъ дбае про свôй народъ. Нехайже и Русины беруть собѣ примѣръ зъ него та не жалують хочь маленькои сумы на фондаціи для свого народу!

— **Выстава краева.** Справу будовы зелѣзницѣ до мѣсця выставы краевои у Львовѣ порѣшено въ той способъ, що на мѣсци выставы не буде ся ставити окремого двôрця для зелѣзницѣ, лишь буде поведена зелѣзниця доѣздова вôдъ будки ч. 7 на шляху зелѣзничôмъ межи Львовомъ а Сиховомъ ажь пôдъ палату промыслову. Матеріялъ вже звезено а будова буде въ найкоротшôмъ часѣ переведена. Для всѣхъ доставцѣвъ буде то одинока и найдешевша дорога доставы на стрыйску площу. Число окремыхъ павільонôвъ на выставѣ збôльшае ся зъ кождымъ днемъ Теперь зголосивъ свôй власный павільонъ также и Володиславъ Федоровичь зъ Вôкна. Секція санітарна задумуе также выставити окремый павільонъ. На мѣсци выставы розпочато вже роботы каналізацийнѣ. Фірма Зеленевского закладае стацію водну. Розписано также конкурсъ на „башню водну“. Башня та буде збудована зъ цеглы и каменя въ стилю ґотицкôмъ, высоты 36 метрôвъ та буде представляти бастіонъ середновѣчный. Буде то одна зъ прикрасъ выставы.

бувъ скôнченымъ лиходѣйникомъ, хочь все таки дуже легкодушнымъ чоловѣкомъ. Такъ думавъ я собѣ, забувши на то, що я собѣ постановивъ, и гадками бувъ вже десь далеко вôдъ людей на самотѣ, въ сторонахъ, де мене нѣхто не знавъ и де я пôдъ чужимъ именемъ мôгъ жити разомъ зъ жѣнкою и дѣтьми. Але мимо того я все таки ишовъ дальше.

Ажь ось тамъ, де дорôжка скручуесь на гостинець, побачивъ я саме передомною конѣ, якійсь переверненый вôзъ зъ зломанымъ колесомъ и на мôй превеликій страхъ але заразомъ и на велику радôсть — того добре менѣ знаного въ червонôмъ сурдутѣ; вôнъ стоявъ коло воза.

Коли вôнъ мене побачивъ, вышкôривъ ся своимъ звычаемъ до мене и каже: Витайте тутъ! А що, не казавъ я, що мы ще побачимось? — Стою тутъ вже цѣлу нôчь. Мôй почтарь пôшовъ назадъ до мѣсточка по помôчь и чогось не вертае.

— Бо тамъ есть кому бôльше помагати, якъ тутъ — кажу на то — тажь цѣле мѣсто стоить въ огни.

— Я то такъ и думавъ — вôдповѣвъ вôнъ — бо небо чогось дуже червоне. Але зъ вôдки вы взяли ся тутъ въ лѣсѣ? За чимъ вы зайшли ажь сюды? Чому не помагаете гасити?

— Я маю що иншого гасити, якъ горѣюче дерево.

— Я то собѣ й думавъ. А чи я вамъ то не говоривъ вже напередъ.

— Ратуйте мене. Я ставъ ся злочинцемъ, для котрого вже нема спасенія — зъ мене зробивъ ся легкодушный мужь, убійникъ, палѣй, розбишакъ, братоубійникъ, а все то вôдъ тои хвилѣ, коли вы вôдъ мене пôшли; все стало ся до трохъ годинъ. А все таки, клену ся вамъ, я не злый чоловѣкъ.

Коли я то сказавъ, тупнувъ той въ червонôмъ сурдутѣ своею кривулею зъ копытомъ, якъ колибъ чогось сердивъ ся. Але черты его лиця були все таки якісь строгѣ и твердѣ мовь зелѣзнѣ. Навѣть не сказавъ на то нѣчого. Я розповѣвъ ему вôдтакъ цѣле то нещастѣ, яке наробило ся сеѣ ночи. Ему то було байдуже.

— Отже знаете мене и знаете, чого вôдъ васъ хочу? — сказавъ вôнъ наконець!

— Мою душу! мою душу! — крикнувъ я: бо вже теперь зачинаю вѣрити, що вы таки той самъ, за котрого я васъ жартомъ уважавъ въ Празѣ и у себе дома.

— А хтожь бы я бувъ?

— Сатана!

— То ставай передо мною на колѣна и покланяй ся менѣ! — заверещавъ вôнъ страшеннымъ голосомъ.

Я припавъ на колѣна, якъ той, що зъ розуму зôйшовъ, зложивъ руки и вôдозвавъ ся: „Ратуй мене! — ратуй мою жѣнку, мои дѣти вôдъ заглады! Они невиннѣ. Занеси насъ въ яку пустиню, де бы бувъ хлѣбъ та вода и яка печера. Мы будемо тамъ щасливѣ, якъ въ раю. Лишь затри въ моѣй памяти згадку на нôчь св. Вальпурґи, бо инакше, то й рай стане ся пекломъ. Коли не можешь того зробити, то лѣпше, нехай вôдпокутую заразъ на мѣсци траченя.

Коли я то сказавъ, пôднѣсъ вôнъ свою кривульку и копнувъ мене зъ погордою такъ сильно вôдъ себе, що я ажь перевернувъ ся горѣлиць на землю. Я схопивъ ся на рôвнѣ ноги. Хотѣвъ бы ще разъ повторити свою просьбу, але вôнъ перебивъ менѣ и сказавъ: Отъ дивѣть ся, якій то побожный и повный чувствъ чоловѣкъ! отъ дивѣть ся, якій то гордый смертельникъ въ величавости свого розуму! отъ дивѣть ся, якій то фільософъ, що въ чорта не вѣрить, а зъ великои учености о вѣчности сумнѣвае ся! Довершае свои поганѣ дѣла тымъ, що покланяе ся сатанѣ.

— По тôмъ то й пôзнаю тебе сатано! — крикнувъ я розлюченый: по тôмъ, що нема въ твоѣй зелѣзнôй груди того лагôдного милосердія, яке знаходить ся въ кождôмъ теплôмъ серци людскôмъ. Та й не хочу, щобы ты милувавъ ся надô мною, бо ты умѣешь лишь злобно глумити ся. Я хотѣвъ купити собѣ твою ласку, купити власною душею. Она бы чей ще поправила ся, чей знайшла бы ще дорогу до покаяня, до ласки Божои. Могла бы чей ще вырвати ся зъ твоихъ кôгтôвъ, якъ разъ тогды, колибъ тобѣ здавало ся, що ты вже ее собѣ забезпечивъ.

На то вôдповѣвъ вôнъ менѣ понуро: „Нѣ, мôй пане, я не чортъ, якъ вы думаете. Я такій чоловѣкъ, якъ и вы. Вы були злочинцемъ, а теперь зъ розуму зôйшли. Такъ то бувае, коли хто покине свою вѣру, то и розумъ его опускае. — Я вами погорджаю. Колибъ я

— **На учительской конференціи въ Самборѣ,** котра вôдбула ся дня 28 червня пôдъ проводомъ инспектора Вп. о. Куліша, (котрый якъ звѣстно, єсть рим. кат. священикомъ) ухвалено на внесенє тогожъ инспектора завести въ самбôрской 8-клясовôй выдѣловôй школѣ женьскôй языкъ рускій яко обовязковый предметъ для всѣхъ учениць. Внесенє се поставивъ о. инспекторъ въ огляду на се, що число учмиць Русинокъ въ згаданôй школѣ значно збôльшило ся.

— **Самоубійство.** Въ Поршнѣ, коло Наваріѣ вôдобравъ собѣ дня 28 червня житє черезъ повѣшенє зарôбникъ Голубъ. Причиною самоубійства було, якъ кажуть, лихе пожитє въ жѣнкою, котра єго за що небудь напаствувала. День передъ смертію позичивъ вôнъ бочку одному господареви, а коли жѣнка о тôмъ довѣдалась, почала єго за то ганьбити. Єго се дуже загризло, такъ, що хвилево вôдъ розуму вôдходивъ, нищивъ все на собѣ, въ ночи не дававъ нѣкому спати, чоботы свои порѣзавъ ножемъ на дрôбни кусни, а коли на другій день жѣнка пôйшла на торгъ до Наваріѣ, вôнъ выгнавъ дѣтей зъ хаты, а самъ повѣсивъ ся въ позиціи лежачôй, въ руками зложеными на грудехъ. — Франціпіка Аллергандъ, вдова по адвокатѣ дрѣ Адольфѣ Аллергандѣ, отроила ся въ пятницю вечеромъ о 6 год. карболевою кислитою. Помôчь лѣкарска, хочь борзо наспѣла, була вже неможлива. Нещасна вôдобрала собѣ житє наслѣдкомъ сильного розстроеня нервового, выкликаного недугою. — Въ суботу передъ полуднемъ застрѣливъ ся у Львовѣ капітанъ вôдъ артилеріѣ зъ 11 полку Филипъ Миленовичъ. Причина самоубійства незвѣстна.

— **Вызыскуванє селянъ.** Gaz. Stan. доносить що посесоръ и власти тель горальнѣ въ Тысьменичанахъ Израилъ Бродъ вызыскує хвилеву потребу и легкодушнôсть селянъ въ той спосôбъ, що дає имъ горѣвку а часомъ и готôвку на вôдробокъ числячи за ґарнець горѣвки вартости 80 кр. по 1 зр. За кождыхъ 10 кр. взятыхъ на передъ мусить селянинъ вôдробити оденъ день. Хто отже возьме 10 зр., мусить вôдробити 100 днѣвъ. А що селянинъ мимо найщиршои охоты не въ силѣ вôдробити до назначеного речинця бôльше якъ 40 днѣвъ (на власнôмъ стравунку), то Бродъ одчисливши остаючихъ 60 днѣвъ по 50 кр., позывае довжника до суду, де селянина засуджують звычайно на вôдробленє тыхъ 60 днѣвъ або на заплату 30 зр. и покрытє коштôвъ процесу. Бродови помагає въ тôмъ и начальникъ громады, котрый змушує селянъ до вôдробку тымъ, що фантує имъ найпотрѣбнѣйшу одѣжь; селянинъ иде тогды на роботу, а щобы мавъ зъ чого жити, бере у Брода зновъ на вôдробокъ по 10 кр. задатку. Тымъ способомъ кôлькалѣтна робота на поляхъ въ Тысьменичанахъ не коштує Брода нѣчого а кождый селянинъ, що дôставъ вôдъ него задатокъ, коли працювавъ 60 днѣвъ на рôкъ, єсть въ кôнцемъ року въ трое бôльше задовженый, якъ дѣйство одержавъ та не може вже и думати о тôмъ, щобы выдобувъ ся зъ довгôвъ. Уважаючи за потрѣбне въ интересѣ загального добра навести сї факты, лишаємо одвѣчальнôсть за нихъ згаданôй повысше ґазетѣ.

— **Скарбъ цѣсаря Максиміліяна.** Американьскї ґазеты доносять, що въ Мехіку найдено якись стари документы, що въ однôмъ домѣ при улици Перюкта знаходить ся скарбъ зложеный зъ золота и всѣлякихъ дорогоцѣнностей закопаный тамъ на приказъ послѣдного цѣсаря мехіканьского, Максиміліяна, брата Є. Вел. нашого Цѣсаря. Тамъ стали заразъ копати и дѣйстно въ невеликôй глубинѣ найдено якусь посудину наповнену золотымъ порошкомъ а вôдтакъ и кôлька штукъ срѣбного начиня. Дальше поки що не можна було копати, бо показала ся вода. Не знати лишь на певно, чи то мае тамъ бути закопаный приватный скарбъ цѣсаря Максиміліяна, чи скарбъ державный а може такожь дуже легко бути, що цѣла ся вѣсть єсть лишь выдумка американьска.

Всячина.

— **Песъ, що говорить.** Що можна деякихъ птахôвъ якъ папуги, сороки, круки, шпаки а навѣть канарки выучити говорити кôлька слôвъ людскою мовою, се загально звѣстно; але щобы песъ научивъ ся говорити, сего мабуть доси не бувало. А однакожь такъ єсть. Ото доносить якійсь читатель Fremdenblatt-у до сеѣ ґазеты, що вôнъ будучи въ Будєєвицяхъ въ Чехахъ, зайшовъ тамъ до однои реставраціѣ. Незадовго по тôмъ прийшовъ туды такожь и єго знакомый, капельмайстеръ при будєєвицкôмъ Соборѣ, Юнґманъ зъ двома песиками, пудлями. Були то красні песики: мама „Діяна“ и сынъ „Мікадо“. Єму ті пески дуже сподобались и вôнъ розпытувавъ ся де що про нихъ, а Юнґманъ розповѣдавъ та хваливъ и вконци усмѣхаючись каже: Але „Діяна“ ще щось умѣє; она умѣє говорити, ось послухайте. Юнґманъ посадивъ тогды песика на стôлъ и пытае его по нѣмецки: „Що тобѣ? (Was ist's dir?) А песикъ выдививъ ся розумно на него и каже вôдтакъ зовсѣмъ выразно и докладно якъ чоловѣкъ: „Я голоденъ“ (Hunger), а вôдтакъ, якъ бы на потвердженє того, ставъ песикъ на заднї лапки и ставъ ще просити. Якимъ способомъ — каже очевидець — выучивъ Юнґманъ песика говорити, не знаю“.

Господарство, промыслъ и торговля

— **Станъ воздуха за минувші добы** числячи вôдъ 12 год. въ полудне дня 1 червня до 12 год. въ полудне дня 3 с. м. середна теплота була + 14·7° Ц., найвысша + 18·0° Ц. въ суб. по полуд.), найнизша + 11·4° Ц. въ ночи. Барометеръ иде въ гору (760). Вѣтеръ буде заходный, слабый, теплота пôднесе ся до + 160·0° Ц., небо буде переважно захмарене, хвилевый дощь, впрочôмъ погода.

— **Цѣна збôжа у Львовѣ дня 1 с. м.:** пшениця 8·75 до 9·—; жито 6·50 до 6·75; ячмѣнь 5·25 до 6·—; овесъ 6·25 до 6·50; рѣпакъ 13·— до 13·25; горохъ —·— до —·—; вика 5·25 до 6·—; насѣне льняне 12·— до 12·25; бôбъ —·— до —·—, бобикъ 5·25 до 6·—; гречка —·— до—·—; конюшина червона 63·— до 70·—; бѣла 65·— до 90·—; шведска —·— до —·—; кминокъ 24·— до 26·—; анижъ 35·— до 37·—; кукурудза стара 5·75 до 6·—; нова —·— до —·—; хмѣль 80·— до 85·—; спірітусъ готовый —·— до —·—.

ТЕЛЕГРАМЫ.

Вѣдень 3 липня. Є. Вел. Цѣсарь выѣхавъ вчера до Ґастайну.

Парижъ 3 липня. Пôдчасъ демонстраціѣ студентôвъ, зробленои сенаторови Беранжерови, прийшло до великои бійки межи студентами а поліцією, въ котрôй убито одного студента, а богато поранено.

Лондонъ 3 липня. Королева надала россійскому наслѣдникови престола ордеръ пôдвязки.

Мадридъ 3 липня. Въ провінціи Мурція прийшло зъ причины пôдвысшеня податкôвъ до великихъ забурень, середъ котрыхъ убито двохъ людей.

Рухъ поѣздôвъ зелѣзничихъ

важный вôдъ 1 червня 1893.

Вôдходять до

	Поспѣшный		Особовый			
Кракова	3·01	**10·41**	**5·26**	11·11	**7·36**	—
Пôдволочискъ	6·44	3·20	10·16	**11·11**	—	—
Пôдвол. Пôдвам.	6·54	3·32	10·40	**11·33**	—	—
Черновець	6·36	—	10·36	3·31	**10·56**	—
Стрыя	—	—	10·26	7·21	3·41	**8·01**
Белзця.	—	—	9·56	**7·21**	—	—

Приходять зъ

	Поспѣшный		Особовый			
Кракова	3·08	6·01	**6·36**	**9·41**	9·35	—
Пôдволочискъ	2·48	**10·02**	**6·21**	9·46	—	—
Пôдвол. Пôдвам.	2·34	**9·46**	9·21	5·55	—	—
Черновець	**10·10**	—	**7·11**	7·59	12·51	—
Стрыя	—	—	**1·08**	9·06	**9·52**	2·38
Белзця.	—	—	8·16	5·26	—	—

Вôдъ дня 20 мая курсують що день ажь до вôдкликаня, поѣзды прогульковї до Бруховичь и Зимнои Воды. Вôдъѣздъ до Бруховичь о год. 3 мін. 5 пополудни; поворотъ о год. 8 мін. 58 вечеромъ. — Вôдъѣздъ до Зимнои Воды о год. 4 мін. 13 по полудни; поворотъ о год. 6 мін. 22 и о год. 9 мін. 27.

Числа товсті, означають пору нôчну вôдъ 6 год. вечеромъ до 5 год. 59 мін. рано.

Часъ львôвскій; рôзнить ся о 35 мінутъ вôдъ середно-европейского (зелѣзничого): коли на зелѣзници 12 год., то на львôвскôмъ годиннику 12 год. и 35 мін.

Надôслане.

За редакцію вôдповѣдає **Адамъ Креховецкій**.

так буть въ силѣ, то направду, я бы вамъ давъ яку помôчь. Вашои душѣ менѣ не потреба, Она и безъ того готова до пекла, сатана не потребує дати за ню и зломаного гроша.

Надѣя.

Я стоявъ такъ передъ нимъ черезъ хвилю и не знавъ, що робити. Встыдъ и злôсть, покаянє и вôдвага до кождого злочину, котрый бы мôгъ выратувати мене на хвилю, боролись въ менѣ зъ собою. Годѣ того й описати, що дѣялось въ менѣ. Тымъ, що дѣялось черезъ коротеньку хвилю въ менѣ, мôгъ бы я занисати цѣлу книгу: а всежь таки я не розповѣвъ бы того такъ ясно, якъ на долони.

— Колижь вы не той, за котрого я васъ уважавъ — кажу наконець, — то хиба менѣ лишь бажати, щобы вы нимъ були. Ратуйте мене, бо инакше пропаду. Ратуйте мене, бо то лишь вы тому виннї, що мене стрѣтила такъ страшна судьба.

— Такъ то робить чоловѣкъ! — каже вôнъ на то, выскалюючи зубы. — Вôнъ все хоче бути чистый, а хочь бы й въ крови рôдного брата скупавъ ся.

— Таки такъ, то вы, мôй пане, були першою причиною мого невысказаного нещастя сеи ночи. — Чогожь вы зайшли въ ночи до мого стебника, де я спокôйно и невинно спавъ, чекаючи коли день зробить ся? Колибъ вы мене не були розбудили, не було бы того всего, що стало ся.

— Хибажь я розбудивъ васъ на то, щобы стали ся невѣрникомъ, убійникомъ, налѣемъ? Такъ то робить чоловѣкъ. Колы тысячѣ людей потайкомъ убиває, то готовъ заразъ звалити вину на того гôрника, що добуває зелѣзо изъ темного закопу въ земли. Панонько, тажь и вашъ вôддыхъ єсть причиною злочинôвъ, бо колибъ вы не вôддыхали, то не допустились бы ихъ. Але безъ вôддыханя вы бы й не жили.

— А чогожь вы въ огородѣ удавали чорта и такъ многозначно сказали, що хто подасть чортови лишь волосокъ, то вôнъ єго схопитъ заразъ за цѣлу гиру и буде тягнути єго якъ на мотузѣ?

— Такъ и є! Хибажь я може не правду сказавъ? А хтожь бы мôгъ правду страшнѣйше доказати, якъ вы самї? Чи то я жадавъ вôдъ васъ волоска, чи вы єго самї подавали? Тажь, панонько, коли вы побачили Юлію, свою першу коханку, то треба вамъ було памятати на свою Франю. Вы спускали ся за богато на свою честноту, або радше, вамъ честнота не була й при головѣ. Вѣра и честнота були бы вамъ сказали: утѣкай домôвъ, до стебника. Панонько, кождый чоловѣкъ, коли найде на него хвиля покусы, не повиненъ собѣ супротивъ грѣха и того позваляти, що хочь бы и якъ було позволено. Перша легкодушна гадка, котру чоловѣкъ до себе припустить, єсть тымъ волоскомъ, що вôнъ єго дає чортови въ кôгтѣ.

(Дальше буде).

ИНСЕРАТЫ.

Зъ друкарнѣ В. Лозиньского, пôдъ зарядомъ В. И. Вебера.